

Контрольні завдання з української мови та літератури

9 клас

Завдання I рівня

1. Виконайте тестові завдання:

1) У яких рядках немає пунктуаційних помилок?

А Які врятують тебе гуси, о найнещасніший народ, що переживши такі струси, не пережив своїх глупот (Л. Костенко).

Б Народе мій! Чи важка спокута вже на роду написана тобі, що ти, мов раб, закований у пута зневірився в нерівній боротьбі (І. Гнатюк).

В Ріки, зачаті горами, живлять долини і луки, але, дійшовши пустель, гинуть у мертвих пісках (М. Орест).

Г Не повертайтеся на круги своя, нічого це крім болю не приносить (М. Луків).

Д В старім гнізді танцюють лелечатка, і, одірвавши ніжки від землі, немов малі русалоньки, дівчатка гойдаються в зеленому гіллі (Л. Костенко).

2 бали

2) Відредагуйте речення.

1. Так як оратор не додержувався регламенту, то голова зборів лишив його слова.
2. Вже на протязі трьох років я переписуюся зі своїми закордонними колегами.
3. Було підняте питання про те, щоб голова парламенту зложив свої повноваження.
4. На відзнаку ювілею міста проведені багаточисельні міроприємства, у яких прийняло участь багато людей.

2 бали

3) У кожному рядку знайдіть слово, зайве за морфемною будовою.

А Вимір,¹ заїзд,² праліс,³ випас,⁴ забіг⁵.

Б Перехід,¹ перерозподіл,² прадід,³ під'їзд,⁴ переказ⁵.

В Ралі,¹ шасі,² івасі,³ нині,⁴ козирі⁵.

Г Абикого,¹ скажу,² поділю,³ по-нашому,⁴ перехід⁵.

Д Метро,¹ ситро,² кіно,³ радіо,⁴ доміно⁵.

2 бали

4) Установіть відповідність між жанром твору та героєм твору:

Жанр твору	Герой твору
1) драма	А Маруся Богуславка
2) поема	Б Гонта
3) дума	В Сашко
4) повість	Г Явдоха Зубиха
	Д Петро

2 бали

Завдання II рівня

1. Виконайте повний синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням, проаналізуйте виділену предикативну частину: схарактеризуйте члени речення, засоби їх вираження та словосполучення з ними), надпишіть частини мови.

Треба було ще глибоко розуміти, що мова тільки та невичерпно багата й гарна, яка виплекана твоїм рідним народом, яка живиться із народних джерел, що ніколи не замулюються (П. Панч).

4 бали

2. Запишіть запропоновані словосполучення у формі орудного відмінка однини: краща суміш, просторіша кухня, молодеча завзятість, довгошия жирафа, могутній каменярь, круглолиця Оля, дужа лівша, блискуча річ.

Схематично представте теоретичне обґрунтування особливостей відмінювання іменників та прикметників в орудному відмінку.

4 бали

3. Із погляду теоретика літератури дайте відповідь на запитання:

Що таке композиція і сюжет художнього твору? Які їхні складові?

4 бали

Завдання III рівня

1. На основі особливостей художнього стилю поданого уривка заповніть „паспорт” твору:

Хоч до сход сонця, поки ще й місяць не гаразд сховався, і піднявся було по усім вулицям гомін, бігання, крик, галас; та й стихло, і увесь народ щез, так що ні по хатах, ні по вулицям нема нікогісінько, мов у шинку на великдень перед вутренею. Тільки й чути, що корови скільки є духу ревуть, затим хазяйки не йдуть їх доїти і не думають виганяти їх до череди; телята по хлівцям, чуючи, що їх матки ревуть, мекають і подають голос, ніби просячись, щоб і їх швидше випускали; овечки мекекають; кози собі теж за ними, та тупотять, та бігають по загороді, шукають, куди б то вискочити і за собою овечат повести; коні ржуть на усе село, аж луна по зорі йде; по хлівцям гуси гегекають, качки кахкають, квочки кудкудакають — бо усякеє диханіє без чоловічої допомоги страждає; а чуючи такий гвалт, собаки то брехали, а то вже стали вити; малі дитинята, такі, що ще не здужають ходити, лазять круг своєї запертої хати та, учепившись рученятами за приспу, силкуючись, підніметься на ноженята та знайде на приспі скіпочку, та, узявши у рот, і смоче замість кістки, та як стане у руках її поворочувати, не вдержиться та... плюсь вп'ять на долівку, та й заплаче; а тут цуценя, ходячи близько, знаєш, і собі голодне, підійде та й облизує слізеньки і край носа, і в роті язиком вилиже, то тут дитина, не вмюючи оборонитися від цуценяти, ще й дужче заголосить, думаючи, що хто-

небудь прибіжить його оборонити і обітерти... Так що ж бо! Хати по усьому містечкові позапировані; вози, плуги, борони, рала, де були звечора поналагоджувані, так собі і стоять; воли, поївши свою соломку і бачачи, що ніхто їх не напува і не запряга, позринали і пішли собі по вулицям і де не взять калачики або ромен і усякий бур'янець, то там і пасуться...

- 1. Автор.**
- 2. Назва твору**
- 3. Літературний рід.**
- 4. Жанр.**
- 5. Тема.**
- 6. Сюжетні лінії.**
- 7. Головна ідея твору.**
- 8. Головні герої твору.**
- 9. Композиція.**
- 10. І. Я. Франко про автора.**

5 балів

2. Напишіть твір на одну з тем:

1. Українська пісня в моєму житті.
2. Релігійний елемент творів Григорія Квітки-Основ'яненка.
3. Зображення «українського світу»: побут, історія, фольклор, жива народна мова (за творами І. Котляревського)
4. Шевченкові думки переживуть віки.

5 балів

Усього 30 балів

Контрольні завдання з української мови та літератури

10 клас

Завдання I рівня

1. Виконайте тестові завдання:

1) **Визначте рядки, у яких допущено помилку в написанні складних прикметників.**

А Суспільно-значущий, національно-визвольний, медіатерористичний, народнопоетичний, сільськогосподарський.

Б Південно-західний, норд-остівський, загальнодержавний, короткогрушоподібний, давньовірхньонімецька.

В Стодвадцятип'ятирічний, віце-президентський, масово-політичний, літературно-художній, воєнно-стратегічний, гіркувато-солоний.

Г Історико-юридично-філософський, музикознавчий, москворіцький, гуляйпільський, військовозобов'язаний.

Д По-соціал-демократичному, різко окреслений, науково обґрунтований, телерадіожурналістський, спортивно-оздоровчий.

2 бали

2) **Відредагуйте речення:**

1. На святкування свята Перемоги мене запросили в якості гостя.
2. Доповідаючий більш детально зупинився на сучасних тенденціях у моді.
3. Більша половина учасників ансамбля – учні нашого класа.
4. На підтвердження сказаного приведу наступні приклади.

2 бали

3) **У кожному з поданих рядків знайдіть слово, зайве за способом творення.**

А Гречкосій¹, працелюб², всюдихід³, землеробство⁴, п'ятдесят⁵.

Б По-вчительському¹, міждержавний², аморальний³, безрукавка⁴, здалеку⁵.

В Гімнастка¹, підтримка², чорноморець³, багатомовність⁴, столярувати⁵.

Г Пречудовий¹, відігнати², прозелень³, перехід⁴, вибігти⁵.

Д Вибір¹, з'їзд², обхід³, обшук⁴, провесна⁵.

2 бали

4. **Установіть відповідність між героїнями та їхніми репліками.**

Героїня

1. Кайдашиха
2. Мотря
3. Мелашка
4. Баба Палажка

Репліка

А Це нечиста сила мене давила... Двадцять пасок з'їла в Києві, а за двадцять першою такий гріх трапився. Послинив нечистий усе лице, й губи, й щоки.

Б Одривай хату од цих злиднів! Щоб там не коштувало, одривай, а ні, я сама одірву.

В Не жаль мені ні села, ні роду, жаль мені тільки чоловіка. Мабуть, він за мною побивається, коли одразу так залило мою душу сльозами.

Г Шкода мені тебе! У мене ще не було такої доброї та робочої наймички, як ти.

Д Скинь її з драбини додолу, нехай собі голову скрутить, щоб знала, як лазити на наше горище.

2 бали

Завдання II рівня

1. Виконайте повний синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням, проаналізуйте виділену предикативну частину: схарактеризуйте члени речення, засоби їх вираження та словосполучення з ними), надпишіть частини мови.

Людей і народи примушують робити висновки з минулого, хоча лише те, що нас чекає попереду, що ми маємо зробити зараз, пояснить нам, що ж було насправді та яке воно мало значення (К. Іжиковський).

4 бали

2. До кожного з поданих іменників доберіть прикметник у формі називного відмінка однини: *жабо, манго, ЦРУ, какаду, торнадо, Тбілісі, Франсуа, какаду, Капрі, круп'є.*

Схематично представте теоретичне обґрунтування особливостей визначення роду незмінних іменників.

4 бали

3. З'ясуйте сутність питання:

Український реалізм на європейському тлі: специфічні риси, особливості художнього методу, основні представники та їхні твори.

4 бали

Завдання III рівня

1. Зробіть цілісний літературознавчий аналіз поезії за схемою:

- Літературний рід.*
- Жанр.*
- Провідний мотив твору.*
- Інші мотиви.*
- Система вирішування.*
- Розмір.*
- Способи римування.*
- Засоби звукопису (алітерація, асонанс), звуконаслідування.*
- Стилістика.*
- Прямий/переносний слововжиток.*
- Лексика нейтральна і стилістично маркована.*

12. *Тропи.*
13. *Стилістичні фігури.*
14. *Ключові образи.*
15. *Строфіка.*
16. *Вид строфи.*

Хата

Запала

*із нападаним листям,
із прибулими островами молу,
із дерев'яним світом,
що вигляда коня.*

*Достигла,
перестигла*

*із гніздами джмелів та ос,
з духом сіней,
розсвічена*

зчорнілим сонцем печі.

*З ростком зеленим місяця,
із зайцем,*

що поселився в погрібнику...

Ти виглядаєш поїзда,

*хочеш збагнути
коли я приїхав,
коли поїду.*

Стоїш із мішком,

*котрим нехтують злодії,
на пероні осені.*

(М. Воробйов)

5 балів

2. Напишіть твір на одну з тем:

1. Як не любити любов'ю наснажених,
Мудрістю сповнених книг... (М.Рильський).
2. Чи вважаю я Тараса Шевченка знаковою постаттю для України й українців?
3. «Се любов моя плаче так гірко» (за інтимною лірикою І. Франка).

5 балів

Усього 30 балів

Контрольні завдання з української мови та літератури

11 клас

Завдання І рівня

1. Виконайте тестові завдання:

1) У кожному рядку знайдіть зайвий іменник (за групою).

А Газетяр¹, каменяр², плече³, ткач⁴, ювіляр⁵.

Б Воротар¹, наріччя², пузир³, полінце⁴, комар⁵.

В Герой¹, вартовий², прибій³, водограй⁴, гравій⁵.

Г Дітвора¹, Сава², кар'єра³, дівча⁴, пошана⁵.

Д Поволжя¹, віконце², весілля³, лазур⁴, писар⁵.

2 бали

2) Відредагуйте речення.

На жаль, в аптеці не було самого ефектного обезболюючого препарату, який допомагає при такій болі.

Команда десятого класу нанесла переконливу поразку команді суперників, не дивлячись на їх численну перевагу.

У цій виписці з протоколу чітко видно, який урон нанесла державі діяльність цієї холдингової компанії.

Згідно рішення міської ради були прийняті міри по врятуванню пам'ятників архітектури.

2 бали

3) Установіть відповідність між частиною мови та порядковим номером слова.

А Іменник: друга відміна, м'яка група.

Б Прикметник: найвищий ступінь порівняння.

В Дієслово: умовний спосіб.

Г Займенник: знахідний відмінок однини.

Д Сполучник: з'ясувальний.

Прикметник:.

¹Мова ²й ³пісня – ⁴дві ⁵найважливіші ⁶фортеці, ⁷які ⁸народ ⁹повинен ¹⁰оберігати ¹¹пильніше ¹²й ¹³відчайдушніше, ¹⁴ніж ¹⁵свої ¹⁶кордони. ¹⁷Бо, ¹⁸втративши ¹⁹кордон, ²⁰державність, ²¹народ ²²завжди ²³має ²⁴можливість ²⁵їх ²⁶відновити, ²⁷а ²⁸мови ²⁹не ³⁰відновить ³¹ніколи. ³²Вона ³³втратиться ³⁴навіки-віків. ³⁵Цінності ³⁶її ³⁷немає ³⁸з ³⁹чим ⁴⁰порівнювати. ⁴¹Її ⁴²не ⁴³можна ⁴⁴замінити ⁴⁵чужою ⁴⁶мовою, ⁴⁷бо ⁴⁸це ⁴⁹означало ⁵⁰б, ⁵¹що ⁵²народу ⁵³потрібно ⁵⁴прищепити ⁵⁵чуже ⁵⁶серце, ⁵⁷вселити ⁵⁸чужу ⁵⁹душу (Г. Нудьга).

2 бали

4) Установіть відповідність між назвою твору та порушеною в них проблемою.

Назва твору

1 «Чари ночі» Олександра Олеся.

2 «О, панно Інно» Павла Тичини.

3 «Молюсь і вірю» Максима Рильського.

4 «Блакитна панна» Миколи Вороного.

Проблема

- А** возвеличення краси природи і єдність її з мистецтвом;
- Б** захоплення красою життя і красою кохання;
- В** нестерпна туга за втраченим коханням;
- Г** таїнство різдвяного вечора;
- Д** молодечий оптимізм, відчуття польоту.

2 бали

Завдання II рівня

1. Виконайте повний синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням, проаналізуйте виділену предикативну частину: схарактеризуйте члени речення, засоби їх вираження та словосполучення з ними), надпишіть частини мови.

Пісня звалася „Берег любові”, і склалась вона в одну з тих ночей, коли щеміла душа після розлуки з Курайівкою і тривожне якесь передчуття мучило Інну, коли здавалося, що тільки цей скрик емоційний, тільки магія почуття допоможе їй втримати те, що вона найбільше боялася втратити (О. Гончар).

2 бали

2. Запишіть числівники словами, поставте їх і вживані з ними іменники в потрібному відмінку.

Довжина цієї річки досягає 2685 (кілометр).

Скільки разів міститься 23 в 1311.

Поїзд із 2369 (пасажир) прибув на станцію “Одеса-Поштова”.

Висота Джомолунгми дорівнює 8774 (метр).

Схематично представте теоретичне обґрунтування особливостей відмінювання числівників.

3 бали

3. Із погляду теоретика літератури з’ясуйте питання:

Назвіть основні течії модернізму в українській літературі. Більш детально висвітліть сутність поняття «експресіонізм», назвіть представників цієї течії та їхні твори.

4 бали

Завдання III рівня

1. На основі особливостей художнього стилю уривка заповніть «паспорт» твору:

«Хтось плів серед крижаного моря, плів до берега, плів наввимашки, рівно вигрібав руками, його хвиля відносила назад у море, назад у морський туман. Він простував до берега.

Наперед вийшов велетень-рибалка, він ніс жмут мотуззя і вихилив склянку спирту, поліз у воду, одразу став синій, а на березі розмотували кінець, і велетень плив назустріч людині в морі. Його біла крига, та він виплив на чисте, за ним волочилася мотузка, а людина вже зовсім конала серед хвиль, вона лежала на спині, її кидало на всі боки, велетень-рибалка плив і плив.

Та вийшло, що людина не гинула, вона од холоду втратила була свідомість і почала, очунавши, щосили вигрібатися до берега. Зустріч відбулася серед хвиль, і плавці довго не могли схопитися за руки, їх усе розбивала хвиля, та нарешті їм пощастило, мотузка тоді напнулася до берега, як жила, десятки рук ухопилися за неї, десятки рук потягли гуртом. Плавці мчали до берега, захлинаючись водою, пробиваючись крізь кригу. Чужа людина вилізла на берег...»

1. Автор.
2. Назва твору.
3. Рік видання.
4. Жанр.
5. Літературний рід.
6. Тема.
7. Головна ідея.
8. Головні герої.
9. Де відбуваються події, згадані в уривку?
10. Літературний стиль.

5 балів

2. *Напишіть твір на одну з тем:*

1. Людська трагедія морального занепаду і духовного спустошення (за творчістю Ю. Яновського).
2. «Як парость виноградної лози, плекайте мову...» (за творчістю М. Рильського, В. Сосюри, П. Тичини...).
3. «Сучасне завжди на дорозі з минулого в майбутнє...» (О. Довженко).

5 балів

Усього 30 балів